

Forord

I 1997 fejredes *Grundtvig-Selskabets* 50 års jubilæum gennem afholdelsen af en storstilet konference i Køge, hvor Grundtvig er begravet. Men også i år er der et jubilæum i selskabet: med nærværende bind er *Grundtvig-Studier* nu udkommet gennem halvtreds år. Den omfattende jubilæumsårgang afspejler den bredde, Grundtvig-forskningen nødvendigvis må have.

Med nærværende årgang af Grundtvig-Studier modtager læseren en bog på 320 sider. Den store årbog vidner om det engagement og den arbejdsindsats, forfatterne har lagt i de forskellige bidrag. I redaktionen har man glædet sig over den interesse for Grundtvig og hans tanker, som dette afspejler. I dette års redaktionelle arbejde har Flemming Lundgreen-Nielsen ikke kunnet deltage. Et pludseligt dødsfald har medført, at han står med eneansvaret for *Videnskabernes Selskabs* skriftrække. Næste år vender Flemming Lundgreen-Nielsen tilbage til redaktionsarbejdet i forbindelse med udsendelsen af *Grundtvig-Studier*.

Årbogen indledes med en tekstudgivelse, idet Anders-Christian Lund Jacobsen præsenterer og kommenterer afdøde biskop Henning Høirups transskription af Grundtvigs oversættelse af dele af Irenæus' *Adversus Haereses*.

Derefter følger to af bidragene fra jubilæumskonferencen i Køge: Theodor Jørgensen og Leif Grane skriver om Grundtvig og den lutherske tradition ud fra henholdsvis en systematisk-teologisk og en kirkehistorisk indfaldsvinkel.

En del af de øvrige conferencebidrag vil senere blive trykt i en engelsksproget udgivelse, en videreførelse af antologien *Heritage and Prophecy*, men den nærværende årbogs øvrige bidrag fortæller også om de undersøgelser, der finder sted inden for det 50 år gamle forsknings- og formidlingssamarbejde. *Grundtvig-Selskabets* tidligere formand, Chr. Thodberg gør rede for Grundtvigs brug af Septuaginta i prædiken og salmer, og K.E. Bugge skriver en udførlig anmeldelse af den nye svenske Grundtvig-disputats, forfattet af Bosse Bergstedt.

Gennem en fremstilling af Grundtvigs kirkesyn analyserer Jens Rasmussen Grundtvigs standpunkter i forbindelse med udviklingen frem mod dagens folkekirke. Merete Bøye forsøger sig med en sammenligning af motiver i Grundtvigs digtning og temaer i angelsaksisk poesi, og i en anmelderartikel diskuterer Henning Eichberg grundlaget for Grundtvigs samfundssyn. Diskussionen tager udgangspunkt i den af Ove Korsgaard redigerede antologi omkring Grundtvigs »Danne-Virke«-afhandling *Om Mennesket i Verden*. Peter Lodberg

analyserer i sin artikel de økumeniske træk i Grundtvigs teologi, idet han tager anledning deraf til at kritisere den danske grundtvigianisme for at have forsømt disse sider af Grundtvigs forfatterskab.

Tre engelske bidrag kommer den internationale Grundtvig-interesse i møde. A.M. Allchin skriver om Grundtvigs syn på forholdet mellem ånd og legeme med særligt henblik på forbindelsen til Grundtvigs Helligånds-teologi. Thorvald Hansen, dansk-amerikansk forsker med den dansk-amerikanske grundtvigianisme som speciale, fortæller den spændende historie om Grundtvig-receptionen og Grundtvigianismen inden for sidste århundredes skandinaviske immigrantkirker. Director Asoke Bhattacharya, Jadavpur University, Calcutta, præsenterer planerne for en udnyttelse af Grundtvigs højskoletanker inden for indisk folkeoplysning.

Endelig fremlægger den svenske Grundtvig-forsker Tord Ehnevid i en læsning på tværs af forfatterskabet Grundtvigs tanker om tiden, sandhedsbegrebet og menneskets etiske handlen.

Årbogen afrundes med en række anmeldelser samt den nuværende formand for selskabet, Peter Balslev-Clausens årsberetning. Af sidstnævnte fremgår det, at *Grundtvig-Selskabet* i jubilæumsåret præges af vitalitet og vækst, idet en lang række initiativer og institutioner blomstrer inden for dets rammer.

Blandt anmeldelserne kan først fremhæves Viggo Mortensens og Knud Michelsens analyser. Viggo Mortensen præsenterer A.M. Allchins nye, engelsksprogede introduktion til Grundtvig, et værk, der kan give danske læsere anledning til at se på Grundtvig med friske øjne. I Knud Michelsens anmeldelse af Ove Korsgaard's *Kampen om Lyset* diskuteres vilkårene for en aktuel læsning af Grundtvig.

Endelig skal nævnes redaktør af *Grundtvig-Studier*, dr. phil. William Michelsens anmeldelse af *Vartovbogen*, der præges af anmelderens optagethed af de grundtvigske tankers aktuelle betydning. Først på sommeren 1998 fyldte William Michelsen 85 år. Igenem årene har han, - der i dag er den eneste tilbageværende af stifterne af *Grundtvig-Selskabet*, - været med til at sikre såvel den videnskabelige standard som det eksistentielle engagement i *Grundtvig-Studiers* arbejder. Fra redaktørerne af denne såvel som de foregående årbøger skal der her lyde et til lykke med dagen og en tak for det gode og givende samarbejde i årenes løb.

Redaktionen